

תרגיל מס. 1

עפיף חלומה 302323001

18 במרץ 2009

1 שאלה 1

1.1 \mathbb{F} שדה אזי:

1.1.1 צ"ל כי $a \cdot x = a \Rightarrow x = 1$ וגם $a \neq 0$

נתון כי $a \neq 0$ אזי קיים הפיך כפלי a^{-1} . כופלים המשוואה הנתונה ב a^{-1} משמאל.

$$\begin{aligned} a \cdot x &= a \\ \underbrace{a^{-1} \cdot a}_1 \cdot x &= \underbrace{a^{-1} \cdot a}_1 \\ 1 \cdot x &= 1 \\ x &= 1 \end{aligned}$$

הערה: $1 \cdot x = x$ כי 1 הוא האיבר הנוטרלי לכפל.

1.1.2 צ"ל כי $x^3 - y^3 = (x - y)(x^2 + xy + y^2)$

נשתמש בחוק הפילוג על צד שמאלי של המשוואה

$(x - y)(x^2 + xy + y^2)$	$\stackrel{\text{פילוג}}{=}$	$x \cdot (x^2 + xy + y^2) - y \cdot (x^2 + xy + y^2)$
	$\stackrel{\text{פילוג}}{=}$	$x \cdot x^2 + x \cdot xy + x \cdot y^2 - y \cdot x^2 - y \cdot xy - y \cdot y^2$
	$=$	$x^3 + x^2y + x \cdot y^2 - x^2y - xy^2 - y^3$
	$\stackrel{\text{חילוף}}{=}$	$x^3 + x^2y - x^2y + x \cdot y^2 - xy^2 - y^3$
	$\stackrel{\text{קיבוץ}}{=}$	$x^3 + (x^2y - x^2y) + (x \cdot y^2 - xy^2) - y^3$
	$\stackrel{\text{הפיך חיבורי}}{=}$	$x^3 + 0 + 0 - y^3$
	$\stackrel{\text{נוטרלי לחיבור}}{=}$	$x^3 - y^3$

$$b, c \neq 0 \Rightarrow \frac{a}{b} = \frac{ac}{bc} \quad \text{צ"ל כי} \quad 1.1.3$$

$$\begin{aligned} \frac{a \cdot c}{b \cdot c} &= a \cdot c (b \cdot c)^{-1} \\ &= a \cdot c \cdot b^{-1} \cdot c^{-1} \\ &= a \cdot b^{-1} c \cdot c^{-1} \\ &= a \cdot b^{-1} \cdot 1 \\ &= a \cdot b^{-1} \\ &= \frac{a}{b} \end{aligned}$$

$$b, c \neq 0 \Rightarrow \frac{a}{b} + \frac{c}{d} = \frac{ad+bc}{bd} \quad \text{צ"ל כי} \quad 1.1.4$$

$$\begin{aligned} \frac{ad+bc}{bd} &= (ad+bc) \cdot (bd)^{-1} \\ &= (ad+bc) \cdot b^{-1} \cdot d^{-1} \\ &= ad \cdot b^{-1} \cdot d^{-1} + bc \cdot b^{-1} \cdot d^{-1} \\ &= ad \cdot b^{-1} \cdot d^{-1} + bc \cdot b^{-1} \cdot d^{-1} \\ &= a \cdot b^{-1} \cdot d \cdot d^{-1} + c \cdot b \cdot b^{-1} \cdot d^{-1} \\ &= a \cdot b^{-1} \cdot 1 + c \cdot 1 \cdot d^{-1} \\ &= a \cdot b^{-1} + c \cdot d^{-1} \\ &= \frac{a}{b} + \frac{c}{d} \end{aligned}$$

1.2 \mathbb{F} שדה סדור

$$-b < -a \Leftrightarrow a < b \quad \text{צ"ל כי} \quad 1.2.1$$

מוכיחים כי $b < a \Rightarrow -a < -b$: נתון כי $-b < -a$ כלומר

$$\begin{aligned} ((-a) - (-b)) &\in P \\ (-a + b) &\in P \\ (b - a) &\in P \end{aligned}$$

כלומר

$$a < b$$

מוכיחים כי $b < a \Leftrightarrow -a < -b$: פשוט הולכים בכיוון הפוך ממה שעשינו קודם. אם $a < b$ אזי

$$\begin{aligned}
(b-a) &\in P \\
(-a+b) &\in P \\
(-a+(-(-b))) &\in P \\
((-a)-(-b)) &\in P
\end{aligned}$$

כלומר $-b < -a$

$$a < b \wedge c > d \Rightarrow a - c < b - d \quad \text{צ"ל כי} \quad 1.2.2$$

נתון כי $a < b \wedge c > d$ אזי $a - c < b - d$ \wedge $b - a \in P \wedge c - d \in P$ גם $(b-a) + (c-d) \in P$

$$\begin{aligned}
(b-a) + (c-d) &\in P \\
b-a+c-d &\in P \\
(b-d) - (- (c-a)) &\in P \\
(b-d) - (a-c) &\in P
\end{aligned}$$

כלומר

$$(b-d) > (a-c)$$

$$a < b \wedge c > 0 \Rightarrow ac < bc \quad \text{צ"ל כי} \quad 1.2.3$$

נתון כי $b-a \in P \wedge c \in P$ לכן $c \cdot (b-a) \in P$

$$\begin{aligned}
c \cdot (b-a) &\in P \\
cb - ca &\in P \\
bc - ac &\in P
\end{aligned}$$

כלומר $ac < bc$

$$-1 < a < 1 \Leftrightarrow a^2 < 1 \quad \text{צ"ל כי} \quad 1.2.4$$

נוכיח כי $-1 < a < 1 \Rightarrow a^2 < 1$ נתון כי $a+1 \in P \wedge 1-a \in P$ לכן $(a+1)(1-a) \in P$

$$\begin{aligned}
(a+1)(1-a) &\in P \\
a+a(-a)+1-a &\in P \\
1-a^2+a-a &\in P \\
1-a^2+0 &\in P \\
1-a^2 &\in P
\end{aligned}$$

נוכיח כי $1 - a^2 < 1 \Leftrightarrow -1 < a < 1$ נתון כי $a^2 < 1$ אזי $1 - a^2 \in P$

$$\begin{aligned} 1 - a^2 &\in P \\ 1 - a^2 + 0 &\in P \\ 1 - a^2 + (a - a) &\in P \\ 1 + a - a^2 - a &\in P \\ (a + 1)(1 - a) &\in P \end{aligned}$$

כלומר $a > -1 \wedge 1 > a \Rightarrow -1 < a < 1$

1.2.5 צ"ל כי $ac < bd \Rightarrow 0 \leq a < b \wedge 0 \leq c < d$

נחלק למקרים:

1. $a = 0$

צ"ל כי $0 \cdot c < bd$

נתון $b > 0 \wedge d > 0$ אזי $b \in P \wedge d \in P$ לכן $bd \in P$

$$\begin{aligned} bd &\in P \\ bd - 0 &\in P \end{aligned}$$

$$bd > 0$$

2. $b = 0$

צ"ל כי $0 \cdot c < bd$

נתון $b > 0 \wedge d > 0$ אזי $b \in P \wedge d \in P$ לכן $bd \in P$

$$\begin{aligned} bd &\in P \\ bd - 0 &\in P \end{aligned}$$

$$bd > 0$$

3. $a \neq 0 \wedge b \neq 0$

נתון $0 < a < b \wedge 0 < c < d$ כלומר $(a \in P) \wedge (c \in P) \wedge (b - a \in P)$ אזי $(d - c \in P)$ וכן $bd - ac \in P$

$$\begin{aligned}(b-a)(d-c) &\in P \\ bd - bc - ad + ac &\in P \\ (bd + ac) - (bc + ad) &\in P\end{aligned}$$

כלומר $bd + ac > bc + ad$ רוצים להוכיח כי $bc + ad > ac + ac$ אזי מספיק להוכיח כי $(bc > ac) \wedge (ad > ac)$

(א) צ"ל כי $bc > ac$ כלומר $bc - ac \in P$.
נתון כי $b - a \in P$ וגם $c \in P$ אזי גם $c(b - a) \in P$

$$\begin{aligned}c(b-a) &\in P \\ bc - ac &\in P\end{aligned}$$

כלומר $bc > ac$

(ב) צ"ל כי $ad > ac$ כלומר $ad - ac \in P$.
נתון כי $d - c \in P$ וגם $a \in P$ אזי גם $a(d - c) \in P$

$$\begin{aligned}a(d-c) &\in P \\ ad - ac &\in P\end{aligned}$$

כלומר $ad > ac$

אז קיבלנו כי $(ad - ac \in P) \wedge (bc - ac \in P)$ וראינו מקודם כי $(bd + ac) - (bc + ad) + (ad - ac) + (bc - ac) \in P$ לכן גם $(bd + ac) - (bc + ad) \in P$ אזי

$$\begin{aligned}(bd + ac) - (bc + ad) + (ad - ac) + (bc - ac) &\in P \\ (bd + ac) - (bc + ad) + (ad - ac) + (bc - ac) &\in P \\ bd + ac - bc - ad + ad - ac + bc - ac &\in P \\ bd + (ac - ac) + (ad - ad) + (bc - bc) - ac &\in P \\ bd - ac &\in P\end{aligned}$$

כלומר $bd > ac$

1.2.6 צ"ל כי $0 \leq a < b \Rightarrow a^2 < b^2$

הוכחנו קודם כי $0 \leq a < b \wedge 0 \leq c < d \Rightarrow ac < bd$ אזי מציבים $d = b$ ו $c = a$ ומקבלים $a^2 < b^2$

2 שאלה 2

$$|x + y + z| \leq |x| + |y| + |z| \quad \text{צ"ל כי} \quad 2.1$$

$$\begin{aligned} |x + y + z| &= |(x + y) + z| \\ &\leq |x + y| + |z| \\ &\leq |x| + |y| + |z| \end{aligned}$$

$$\max(x, y) \min(x, y) \quad \text{על} \quad 2.2$$

$$\max(x, y) = \frac{x+y+|y-x|}{2} \quad \text{צ"ל כי} \quad 1.$$

$$\checkmark \max(x, x) = \frac{2x+0}{2} = x : x = y \quad \text{של} \quad \text{נבדוק מקרה של}$$

$$\checkmark \frac{x+y+|y-x|}{2} = \frac{x+y+-(y-x)}{2} = \frac{x+y-y+x}{2} = \frac{2x}{2} = x \quad \text{אזי: } x > y \quad \text{נניח כי}$$

$$\checkmark \frac{x+y+|y-x|}{2} = \frac{x+y+y-x}{2} = \frac{2y}{2} = y \quad \text{אזי } y > x \quad \text{נניח כי}$$

2. פעולות בינאריות

(א) אסוציאטיבית אבל לא קומוטטיבית:

(ב) קומוטטיבית אבל לא אסוציאטיבית: חזקה:

3 אינדוקציה

1.

$$1 + r + r^2 + \dots + r^n = \frac{1 - r^{n+1}}{1 - r}$$

בדיקה עבור $n = 0$

$$\begin{aligned} 1 &\stackrel{?}{=} \frac{1-r}{1-r} \\ 1 &= 1 \end{aligned}$$

נניח כי לכל $n > 0$ מתקיים

$$1 + r + r^2 + \dots + r^n = \frac{1 - r^{n+1}}{1 - r}$$

נוכיח עבור $n + 1$:

$$\begin{aligned}
 1 + r + \dots + r^n + r^{n+1} &= \frac{1 - r^{n+1}}{1 - r} + r^{n+1} \\
 &= \frac{1 - r^{n+1} + r^{n+1} - r^{n+2}}{1 - r} \\
 &= \frac{1 - r^{n+2}}{1 - r} \checkmark
 \end{aligned}$$

2.

$$\sum_{k=1}^n k^3 = \left(\sum_{k=1}^n k \right)^2$$

(א) בדיקה עבור $n = 1$

(ב)

$$\begin{array}{ccc}
 1^3 & \stackrel{?}{=} & 1^2 \\
 1 & = & 1
 \end{array}$$

(ג) נניח כי זה מתקיים עבור n ונוכיח עבור $n + 1$

(ד)

$$\begin{aligned}
 \sum_{k=1}^{n+1} k^3 &= \sum_{k=1}^n k^3 + (n+1)^3 \\
 &= \left(\sum_{k=1}^n k \right)^2 + (n+1)^3 \\
 &= ???
 \end{aligned}$$

4 תורת הקבוצות

1. יותר קל לרשום מה לא נכון:

$$C \in D \bullet$$

$$C \in E \bullet$$

$$B \subseteq C \bullet$$

$$B \subseteq E \bullet$$

$$D \subseteq E \bullet$$

2. גם יותר קל לכתוב רק מה שלא נכון

$$B \cup \{B\} = C \bullet$$

$$D \cup \{C\} = D \bullet$$

$$D \cup \{A\} = E \bullet$$

$$B \cap C = B \bullet$$

$$D \cap E = D \bullet$$

$$E \setminus D = D \bullet$$